

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget har til formål at gennemføre Rådets direktiv 92/85/EØF af 19. oktober 1992 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer (tiende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) for så vidt angår arbejdstagere, der er omfattet af sømandsloven.

Direktivet omfatter ikke kun søfarende, men også andre arbejdstagere, og vil for så vidt angår det øvrige arbejdsmarked blive gennemført af Arbejdsministeriet.

Efter lovforslaget ændres sømandslovens bestemmelser om ophør af tjenesteforholdet ved opsigelse og afsked, således at graviditet ikke længere er gyldig opsigelses- eller afskedsgrund. Dette svarer til direktivets forbud mod afskedigelse i tilfælde af graviditet. Herudover bemyndiges industriministerens til at fastsætte nærmere regler om søfarendes fratræden af tjenesten om bord på grund af graviditet og barsel. I lighed med den nuværende ordning vil den søfarende efter fratrædelsen have krav på graviditets-/barselshyre i to måneder fra rederen. Herefter vil den søfarende kunne få dagpenge i den øvrige del af orlovsperioden efter de almindelige regler herom, såfremt hun i øvrigt opfylder betingelserne herfor.

Ændringerne i sømandsloven omfatter alene de såkaldte egentlige søfarende, jf. sømandslovens § 1, og skibsføreren, men ikke de uegentlige søfarende, der er omfattet af § 2. Sidstnævnte er personer, der er ansat af rederen til at udføre andet arbejde om bord end skibstjeneste, samt personer, der er ansat af andre end rederen. De uegentlige søfarende vil i lighed med den nuværende ordning på det ansættelsesretlige område som hovedregel være omfattet af det for den pågældende erhvervsudøvelse relevante regelsæt.

Efter direktivet skal arbejdsgiveren foretage en risikovurdering af den gravide søfarendes arbejdsopgaver og træffe foranstaltninger til at undgå, at den gravide ved varetagelse af sine arbejdsopgaver udsættes for forhold, der kan bringe hendes eller fo-

strets sikkerhed eller sundhed i fare. I lov om skibes sikkerhed m.v. er derfor foreslået, at der for alle arbejdsgivere, som har ansatte om bord på skibe, kan fastsættes pligter til beskyttelse af arbejdstagerne. Efter forslaget bemyndiges ministeren til at fastsætte nærmere regler herom.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at få administrative eller økonomiske konsekvenser for staten.

Efter de gældende regler betaler staten udgifter i forbindelse med en gravid søfarendes hjemrejse fra udlandet til Danmark. Antallet af hjemrejser forventes ikke at blive ændret, hvorfor forslaget ikke vil medføre merudgifter for staten i forbindelse med rejseomkostningerne.

Forslaget kan medføre mindre udgifter for arbejdsgiverne i forbindelse med foretagelse af risikovurderinger.

Høring

Forslaget har været sendt til høring hos Danmarks Rederiforening, Rederiforeningen af 1895, Rederiforeningen for mindre Skibe, Bilfærgernes Rederiforening, Dansk Navigatørforening, Maskinmestrenes Forening, Metal Søfart, Sømændenes Forbund i Danmark, Radiotelegrafistforeningen af 1917, Dansk Sø-Restaurations Forening, Hotel-, Restaurant- og Fritidserhvervenes Arbejdsgiverforening, Restaurations- og Bryggeriarbejderforbundet, Specialarbejderforbundet i Danmark, Dansk Fiskeriforening, Danmarks Havfiskeriforening, Fiskernes Forbund, Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, DSB, Socialministeriet, Trafikministeriet, Forsvarsministeriet, Arbejdsministeriet, Justitsministeriet, Finansministeriets Administrations- og Personaledepartement, Finansministeriets Budgetdepartement, Ligestillingsrådet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd.